

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна психологія

Освітня програма : Початкова освіта

Спеціальність : 013 Початкова освіта

Галузь знань : 01 «Освіта»/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “26” вересня 2019 р.

м. Коломия - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна психологія
Викладач (-і)	Микитюк Галина Юріївна
Контактний телефон викладача	0950021074
Е-mail викладача	g-mikityuk@ukr.net
Формат дисципліни	Денна форма, заочна форма/ дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=6615
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студентаБ проводиться у межах робочого часу викладача), консультація до екзамену – 1 год .
2. Анотація до курсу	
<p>Сучасний педагог повинен не лише досконально володіти своїм предметом, бути ерудованою, всебічно розвинуеною особистістю, а й розуміти внутрішній світ дітей, професійно грамотно вибудовувати з ними гармонійні стосунки. Особистість учителя і учня, особливості їх відносин розкрито у пропонованому посібнику. Він містить інформацію про методологічні і теоретичні основи педагогічної психології, її історію, закономірності і динаміку психічного розвитку та формування особистості, психологічні основи учіння і навчання, методи педагогічного управління цими процесами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета дисципліни: отримання студентами системних знань про психологічні закономірності процесу засвоєння людиною соціального досвіду в умовах навчально-виховного процесу, психологічні особливості професійної діяльності вчителя. Завданнями вивчення дисципліни є: засвоєння теоретичних та методологічних знань педагогічної– психології на різних етапах її розвитку; розуміння психологічних механізмів навчання та виховання;– засвоєння сучасних напрямів, основних технік та методів– педагогічної психології.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК – 2.1. Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, уяви, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу.</p> <p>СК – 2.2. Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в початковій школі.</p> <p>СК – 5.2. Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального</p>	

професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

Програмні результати навчання:

РН 3 Здатність враховувати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку. індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.

РН 14 Здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

РН 15 Здатність до використання засобів вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя.

РН17 Здатність аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

РН 18 Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	013 Початкова освіта	2	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Вступ до педагогічної психології . Сутність, об'єкт і предмет педагогічної психології. Галузі педагогічної психології. Зв'язок з іншими науками про людину. Завдання педагогічної психології. Закони розвитку психіки дитини (Виготський Л.С.). Провідна діяльність. Соціальна ситуація розвитку. Вікові кризи. Рушійні сили та закономірності розвитку особистості. Співвідношення навчання та психічного розвитку. Зони актуального та потенційного</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота;	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;	Підготувати конспект лекцій 2 год.		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен;

<p>розвитку. Тема 2. Психологія учбової діяльності учнів і навчання. Поняття про учіння, структура учбової діяльності учнів. Мотивація учіння. Учбова задача. Учбові дії. Дії контролю та самоконтролю. Психологічні умови формування уміння вчитися. Причини неуспішності. Способи активізації навчальної діяльності школярів. Психологічні механізми навчання. Класифікація активних методів навчання. Методи проблемного навчання. Методи інтерактивного навчання. Методи програмованого навчання.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 2, 4, 5, 6 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготувати конспект лекцій 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен; 3</p>
<p>Тема 3. Психологія виховання особистості. Предмет і завдання психології виховання. Виховання особистості. Формування особистості. Психологічні механізми виховання особистості учня. Показники та критерії вихованості. Провідні фактори виховання. Методи регулювання та корекції поведінки індивіда. Психолого-педагогічні прийоми формування досвіду громадської поведінки. Моральність і моральне виховання</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 1, 3, 5 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготувати реферативне повідомлення ; 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен; 3</p>
<p>Тема 4. Психологічна характеристика педагогічної діяльності. Педагогічна діяльність: форми, характеристики, зміст. Мотивація педагогічної діяльності. Основні функції педагогічної діяльності. Педагогічні вміння. Стили</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 5, 7, 6 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготувати реферативне повідомлення ; 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен; 3</p>

<p>педагогічної діяльності. Психологічний аналіз уроку в діяльності педагога. Педагогічні здібності вчителя, їх класифікація. Педагогічний такт і авторитет вчителя. Місце і роль контролю і оцінки знань в системі навчального процесу.</p>					
<p>Тема 5. Управління вихованням особистості дитини та його психологічний зміст. Соціально-психологічні аспекти виховання. Спілкування як фактор виховання. Основні форми спілкування. Роль колективу у вихованні учнів.</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 2, 3, 4, 5, 9, 16 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготувати конспект лекцій ; 2 год.</p>		<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен;</p>
<p>Тема 6. Психологічна служба у школі і її роль в оптимізації учбово-виховного процесу в школі Основи діяльності психологічної служби в школі: головні напрямки роботи, функції. Логіка й організація психологічного вивчення особистості школяра і колективу шкільного класу. Алгоритм отримання психологічної інформації.</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 2 1, 2, 12, 13, 15, 16, із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготувати конспект лекцій 2 год.</p>		<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен;</p>
<p>Тема 7. Нова школа нової України. Роль школи у суспільному прогресі. Нова школа - школа культури життєвого самовизначення. Стратегічні пріоритети нової школи сучасної України. Імперативи нової школи: духовний, гуманістичний .</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 3, 11, 12, 13, 15, 16, із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготувати конспект лекцій 2 год.</p>		<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен;</p>
<p>Тема 8. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя Поняття педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності: конструктивний, організаторський і комунікативний</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 7, 6, 12, 13, 15, 16, із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготувати конспект лекцій 2 год.</p>		<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен</p>

компоненти. Функції педагогічної діяльності: інформаційна, розвиваюча, орієнтаційна, мобілізаційна, дослідницька. Функції вчителя в організації учбово-виховного процесу.					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні заняття; 25 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf				
Вимоги до письмової роботи					
Семінарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь у дискусії, творчий підхід до вирішення сформульованих завдань.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів				
7. Політика курсу					
Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Виховання гуманістично спрямованої особистості: навч.-метод. посіб.- Рівне: Волин. береги, 2011. - 234 с. 2. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська та ін. — К.: Каравела, 2007.-400 с. 3. Власова О.І. Педагогічна психологія / О.І.Власова.– К.: Либідь, 2005.- 400 с. 4. Кузнецов М. А. Емоційне вигорання вчителів: основні закономірності динаміки / М. А. Кузнецов, О. В. Грицук; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. - Харків: ХНПУ, 2011. - 207 с. 5. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: Навч. посібник. 2-е вид., випр. І доп./ Т.М.Лисянська. – К.:Каравела, 2012.- 264 с. 6. Навчання, виховання і розвиток обдарованої особистості: ретроспектива і перспектива : зб. наук. пр. - Переяслав-Хмельницький : Вид-во КСВ, 2010.- 171с. 7. Немов Р. С. Психологія. Кн.2. Психологія образования / Р.С.Немов. - Москва: Владос, 2000.- 620 с. 					

8. Подольская Е. А. Психология и педагогика высшей школы: учеб. пособие. - Х.: НУА, 2011. - 315
9. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / В.М.Поліщук. - 3-тє вид., випр. - Суми: ВТД „Університетська книга”, 2010. - 352 с.
10. Сергеєнкова О.П. Педагогічна психологія. [Електронний ресурс]: [навч. посіб.]/ О.П.Сергеєнкова, 2012.: Режим доступу: www.lib.nau.edu.ua
11. Степанов О.М. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О.М.Степанов.- К.:Академвидав, 2011. - 416 с.
12. Столяренко Л.Д. Педагогическая психология / Л.Д.Столяренко. - Ростов н/Д.: Феникс, 2003. - 544 с.
13. Талызина Н.Ф. Педагогическая психология / Н.Ф.Талызина. - М.: Академия, 2006. - 288 с.
14. Якунин В.А. Педагогическая психология / В.А.Якунин. - М.: Изд-во Михайлова В.А., 2000. - 349 с.
15. Хон Р.Л. Педагогическая психология: Принципы обучения / Р.Л.Хон. - М.: Академический проект, 2005. - 735 с.

Викладач Микитюк Галина Юрїївна